

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

4 Μαρτίου 2010

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας IOBE (DG ECFIN)
Φεβρουάριος 2010

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο συγκυρίας: **8 Απριλίου 2010**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010

α) Ε.Ε.-27 – Ευρωζώνη: Αμετάβλητο το οικονομικό κλίμα, μετά από 10 μήνες βελτίωσης

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος τον Φεβρουάριο παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητος, μετά από 10 μήνες απρόσκοπτης βελτίωσης, και διαμορφώθηκε στις 97,4 μονάδες (αυξημένος κατά 0,2 μονάδες) στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** και τις 95,9 μονάδες (μειωμένος κατά 0,1 μονάδα) στην **Ευρωζώνη**, σε επίπεδα πολύ κοντά στους μακροχρόνιους μέσους όρους. Ως προς τους επιμέρους τομείς, δεν υπάρχει σαφής τάση αλλαγής του κλίματος: στη **Βιομηχανία**, το κλίμα βελτιώνεται κατά μία μονάδα στην ΕΕ, αλλά παραμένει αμετάβλητο στην Ευρωζώνη, ενώ στις **Υπηρεσίες**, ο σχετικός δείκτης ανέρχεται κατά 2 μονάδες τόσο στην ΕΕ, όσο και την Ευρωζώνη. Στο **Λιανικό Εμπόριο** αντίθετα, καταγράφεται μείωση 2 μονάδων στην ΕΕ και των 4 μονάδων στην Ευρωζώνη, η οποία εκπορεύεται κυρίως από τη σημαντική πτώση των σχετικών προσδοκιών στην Γερμανία και την Ιταλία. Στις **Κατασκευές**, οι προσδοκίες των ευρωπαϊκών χωρών αυξάνονται κατά 2 μονάδες στην ΕΕ και παραμένουν στα ίδια επίπεδα στην Ευρωζώνη, ενώ τέλος, ως προς την **καταναλωτική εμπιστοσύνη**, αυτή υποχωρεί και στις δύο ζώνες, εξέλιξη η οποία οφείλεται πρωτίστως στις δυσμενέστερες προβλέψεις των ευρωπαίων καταναλωτών για τη γενική οικονομική κατάσταση, αλλά και στο φόβο περαιτέρω ενίσχυσης της ανεργίας. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνεται στις -13 μονάδες τόσο στην ΕΕ, όσο και την Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* βελτιώνονται και στις δύο ζώνες, όπως και τα *επίπεδα των παραγγελιών*, αν και ηπιότερα, για όγδοο συνεχή μήνα. Αντίθετα, τα *αποθέματα* καταγράφουν άνοδο κατά μία μονάδα σε ΕΕ και Ευρωζώνη.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται στις 0 και +1 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη, με τις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα* των επιχειρήσεων να ανέρχονται κατά 4 μονάδες και στις δύο ζώνες, τις *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα ζήτηση* να παραμένουν σταθερές, ενώ τις *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης* να βελτιώνονται ελαφρά, τόσο στην ΕΕ όσο και την Ευρωζώνη.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι επιχειρηματικές προσδοκίες υποχωρούν και στις δύο ζώνες και διαμορφώνονται στις -5 και -9 μονάδες αντίστοιχα. Από τα επιμέρους στοιχεία του δείκτη, έντονη πτώση καταγράφουν οι εκτιμήσεις για την *τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα*, ιδιαίτερα στην Ευρωζώνη, όπου ο σχετικός αρνητικός δείκτης διπλασιάζεται. Στα *αποθέματα* η επιδείνωση είναι οριακή και στις δύο ζώνες, ενώ ως προς τις *πωλήσεις τους επόμενους μήνες*, καταγράφεται επίσης εξασθένηση των προσδοκιών, η οποία είναι και πάλι εντονότερη στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2008=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

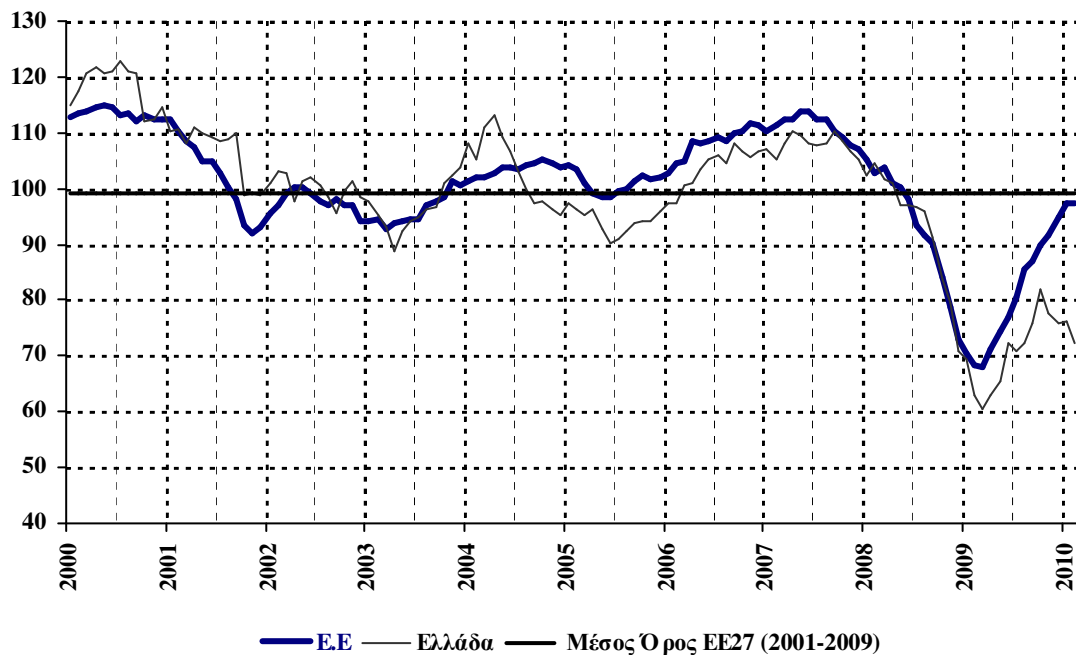
	2001-2009			Μ.Ο έτους								
	Min	Max	M.O	2005	2006	2007	2008	2009				
ΕΕ-27	68,0 Φεβ-09	113,9 Ιουν-07	99,2	100,94	108,20	111,12	93,52	79,87				
Ευρωζώνη	70,6 Φεβ-09	112,0 Μαι-07	98,4	99,57	107,24	109,18	93,53	80,78				
Ελλάδα	60,4 Μαρ-09	113,1 Απρ-04	97,4	94,13	103,58	107,86	93,40	70,63				
2009												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	70,3	68,2	68,0	71,1	74,3	77,1	80,5	85,4	87,0	90,0	91,5	95,0
Ευρωζώνη	72,7	71,2	70,6	73,0	75,6	78,3	80,8	84,8	86,7	89,6	91,9	94,1
Ελλάδα	69,4	63,1	60,4	63,0	65,3	72,3	70,7	72,3	75,7	81,8	77,7	75,9
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	97,2	97,4										
Ευρωζώνη	96,0	95,9										
Ελλάδα	76,1	72,4										

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2008=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Βελτίωση καταγράφεται στις επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Κατασκευές** στην ΕΕ και σταθερότητα στην Ευρωζώνη, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -32 και -29 μονάδες αντίστοιχα. Οι προσδοκίες για το *επίπεδο των εργασιών* παραμένουν σταθερές στην ΕΕ και υποχωρούν οριακά στην Ευρωζώνη, ενώ αισθητή άνοδο στην ΕΕ καταγράφουν οι *προβλέψεις για την απασχόληση το επόμενο 12μηνο*, η οποία είναι ηπιότερη ωστόσο στην Ευρωζώνη.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** υποχωρεί οριακά στην ΕΕ και την Ευρωζώνη. Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την *οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο* μειώνονται οριακά και στις δύο ζώνες, ενώ εκείνες για την *οικονομική κατάσταση της χώρας* περιορίζονται κατά μία μονάδα στην ΕΕ και κατά 3 στην Ευρωζώνη. Οριακή είναι και η πτώση στην *πρόθεση για αποταμίευση το επόμενο 12μηνο*, με τις προβλέψεις για την *εξέλιξη της ανεργίας* να βελτιώνονται κατά μία μονάδα στην ΕΕ και να επιδεινώνονται ισόποσα στην Ευρωζώνη.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** – ο οποίος δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος – παραμένει αμετάβλητος για τέταρτο συνεχή μήνα, στις +17 μονάδες στην ΕΕ, ενώ βελτιώνεται περαιτέρω στην Ευρωζώνη, κατά 2 μονάδες, φθάνοντας τις +21 μονάδες. Σημαντική είναι η ανάκαμψη των εκτιμήσεων τόσο στην ΕΕ, όσο και την Ευρωζώνη για την *τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων*, ενώ εκείνες για την *τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης* βελτιώνονται κατά 3 μονάδες στην Ευρωζώνη και δεν μεταβάλλονται στην ΕΕ. Οι προβλέψεις της *ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο* ωστόσο υποχωρούν και στις δύο ζώνες και ιδιαίτερα στην ΕΕ.

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα
(1990-2008=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Από τις μεγαλύτερες χώρες η υψηλότερη επιδείνωση καταγράφεται στη Γαλλία (-1,9) και την Ιταλία (-1,7), ενώ αντίθετα, βελτίωση του κλίματος σημειώνεται στην Πολωνία (+4,2), την Ισπανία (+1,1), την Γερμανία (+0,9) και την Ολλανδία (+0,9). Στο Ην. Βασίλειο το κλίμα παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητο (+0,1), ενώ στην Ελλάδα καταγράφεται ελαφρά υποχώρηση, αν και ο δείκτης κινείται στη χαμηλότερη τιμή του τελευταίου εξαμήνου.

β) Ελλάδα: Επιδείνωση του κλίματος σε όλους τους τομείς και την καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα καταγράφει πτώση κατά 3,7 μονάδες και διαμορφώνεται στις 72,4 μονάδες, μετά την πρόσκαιρη όπως φαίνεται σταθεροποίησή του τον Ιανουάριο. **Στους περισσότερους κλάδους της οικονομίας κυριαρχεί απαισιοδοξία και διατυπώνονται δυσοίωνες προβλέψεις, καθώς η αβεβαιότητα για τον χαρακτήρα και το εύρος των πρόσθετων μέτρων ήταν τουλάχιστον τον Φεβρουάριο διάχυτη. Τα νέα μέτρα που ανακοινώθηκαν είναι βέβαιο ότι θα επηρεάσουν αρνητικά τη ζήτηση και αναμένεται νέα επιδείνωση του δείκτη τον Μάρτιο. Πάντως η οριστικοποίησή τους ήταν απαραίτητη ώστε να ξεκινήσει μια διαδικασία προσαρμογής επιχειρήσεων και καταναλωτών στα νέα δύσκολα δεδομένα.** Ο δείκτης βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο του τελευταίου εξαμήνου, αν και σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση κινείται σε υψηλότερο επίπεδο. Η νέα επιδείνωση εκπορεύεται από εξασθένηση των προσδοκιών σε όλους τους τομείς της οικονομίας, ιδιαίτερα τις κατασκευές, αλλά και την υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, η έντονη υποχώρηση που καταγράφεται στις *προβλέψεις της παραγωγής*, αντισταθμίζεται από ελαφρά άνοδο των *εκτιμήσεων για το τρέχον επίπεδο της ζήτησης και των παραγγελιών*, αλλά και τη σταθερότητα στα *αποθέματα*.
- στις **Υπηρεσίες** οι *εκτιμήσεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης* παραμένουν αμετάβλητες, ενώ εκείνες για το *τρέχον επίπεδο εργασιών* καταγράφουν κατακόρυφη πτώση, στη χειρότερη επίδοσή τους από τον περσινό Μάιο. Από την άλλη πλευρά, οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης* υποχωρούν, αλλά οριακά.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, έντονη είναι η πτώση στις *εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις των επιχειρήσεων* και ακόμη εντονότερη η μείωση στις *προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης*, όπου σημειώνεται η χειρότερη επίδοση από τον περσινό Απρίλιο. Παρά τις εκπτώσεις, η ρευστοποίηση στα *αποθέματα* είναι πολύ μικρή, δείγμα υποτονικής δραστηριότητας.
- στις **Κατασκευές**, η αλλαγή τάσης του προηγούμενου μήνα διατηρείται και η υποχώρηση που σημειώνεται τον Φεβρουάριο είναι ισχυρότερη από όλους τους υπόλοιπους τομείς. Η επιδείνωση του δείκτη προέρχεται τόσο από τις *εκτιμήσεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών*, το οποίο μειώνεται κατακόρυφα, όσο και από τις *δυσμενέστερες προβλέψεις για την απασχόληση* του τομέα.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, σημειώνεται σφοδρή επιδείνωση των *προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση και την ανεργία το επόμενο 12μηνο*, ενώ εξαιρετικά δυσοίωνες είναι και οι *προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας*. Αντίθετα, η *πρόθεση των ελληνικών νοικοκυριών για αποταμίευση στο επόμενο 12-μηνο* βελτιώνεται, καθώς οι καταναλωτές περιορίζουν τις δαπάνες τους, λόγω της επικρατούσας αβεβαιότητας.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Δυσμενείς προσδοκίες, πτωτικές οι παραγγελίες και η ζήτηση εσωτερικού και εξωτερικού

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** τον Φεβρουάριο υποχωρεί κατά 3 σχεδόν μονάδες, ύστερα από την, πρόσκαιρη όπως φαίνεται, ανάκαμψη του περασμένου μήνα και διαμορφώνεται στις 72,6 μονάδες. Η τρέχουσα επίδοση ωστόσο ξεπερνά κατά 10 μονάδες την αντίστοιχη περσινή, όταν ο σχετικός δείκτης κατέγραφε ιστορικά χαμηλές τιμές, παραμένει όμως σε επίπεδα πολύ κατώτερα του μακροχρόνιου μέσου όρου. Στα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας των επιχειρήσεων καταγράφεται συγκρατημένη υποχώρηση στα περισσότερα, με τάση σταθεροποίησης στα επίπεδα Ιανουαρίου σε αρκετά από αυτά. Συγκεκριμένα, από τα στοιχεία που καθορίζουν την εξέλιξη του δείκτη επιχειρηματικών προσδοκιών, οι *τρέχουσες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* μεταβάλλονται οριακά, οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής* καταγράφουν εντονότερη υποχώρηση, ενώ στα *αποθέματα* η αποκλιμάκωση του περασμένου μήνα δίνει τη θέση της σε ελαφρά διόγκωση. Αναλυτικότερα:

α) Οι **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες** εξασθενούν, ύστερα από την άνοδο του Ιανουαρίου, με το σχετικό ισοζύγιο να βρίσκεται στις -9 μονάδες (από -3). Αν και πάνω από τις μισές επιχειρήσεις (54% από 57%) αναμένουν σταθερότητα το επόμενο διάστημα, το ποσοστό όσων αναμένουν πτώση της παραγωγής φθάνει στο 28% (από 23%).

β) Στα ίδια, πολύ χαμηλά, επίπεδα παραμένουν οι **εκτιμήσεις για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης** τον Φεβρουάριο, αφού το αρνητικό ισοζύγιο σταθεροποιείται στις -48 μονάδες. Μόλις 4% - όσο περίπου και τον προηγούμενο μήνα - των επιχειρήσεων εκτιμά ότι το επίπεδο των παραγγελιών τους βρίσκεται σε υψηλό για την εποχή επίπεδο, ενώ αντίθετα οι μισές επιχειρήσεις αναφέρουν ότι οι παραγγελίες τους βρίσκονται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα.

γ) Αμετάβλητες ουσιαστικά παραμένουν και οι **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού**, όπου και εδώ το σχετικό ισοζύγιο περιορίζεται μόνο κατά μία μονάδα και διαμορφώνεται στις -46 μονάδες. Οι μισές επιχειρήσεις του τομέα, (από 46% τον Ιανουάριο) εκτιμούν ότι οι παραγγελίες τους βρίσκονται σε χαμηλότερα του κανονικού για την εποχή επίπεδα, με μόλις 3% να δηλώνει το αντίθετο.

δ) Σταθερά πτωτικές παραμένουν και οι **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό δείκτη να βρίσκεται στα επίπεδα του προηγούμενου μήνα, στις -5 μονάδες (από -4). Τρεις στις πέντε επιχειρήσεις πάντως δεν αναμένουν σημαντικές μεταβολές στις εξαγωγές τους το επόμενο διάστημα, ενώ υπάρχει και ένα 17% που προσδοκά σε άνοδό τους.

ε) Ελαφρά διόγκωση σημειώνεται στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, αφού το σχετικό ισοζύγιο ανέρχεται στις +21 μονάδες (από +18). Το 28% των επιχειρήσεων άλλωστε εκτιμά ότι αυτά βρίσκονται σε υψηλά για την εποχή επίπεδα έναντι 7% που δηλώνει το αντίθετο. Η εξέλιξη αυτή συμβαδίζει άλλωστε και με την υποχώρηση που καταγράφεται στις **τρέχουσες πωλήσεις**, όπου το αντίστοιχο αρνητικό ισοζύγιο διπλασιάζεται τον Φεβρουάριο στις -13 μονάδες.

ε) Στο ίδιο πλαίσιο που διαμορφώνεται στις τρέχουσες πωλήσεις, κινούνται και οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** που εξασθενούν επίσης, με το σχετικό δείκτη να βρίσκεται στις -11 μονάδες (από -4) και το 32% των επιχειρήσεων (από 25%) να προβλέπει πτώση το επόμενο τρίμηνο.

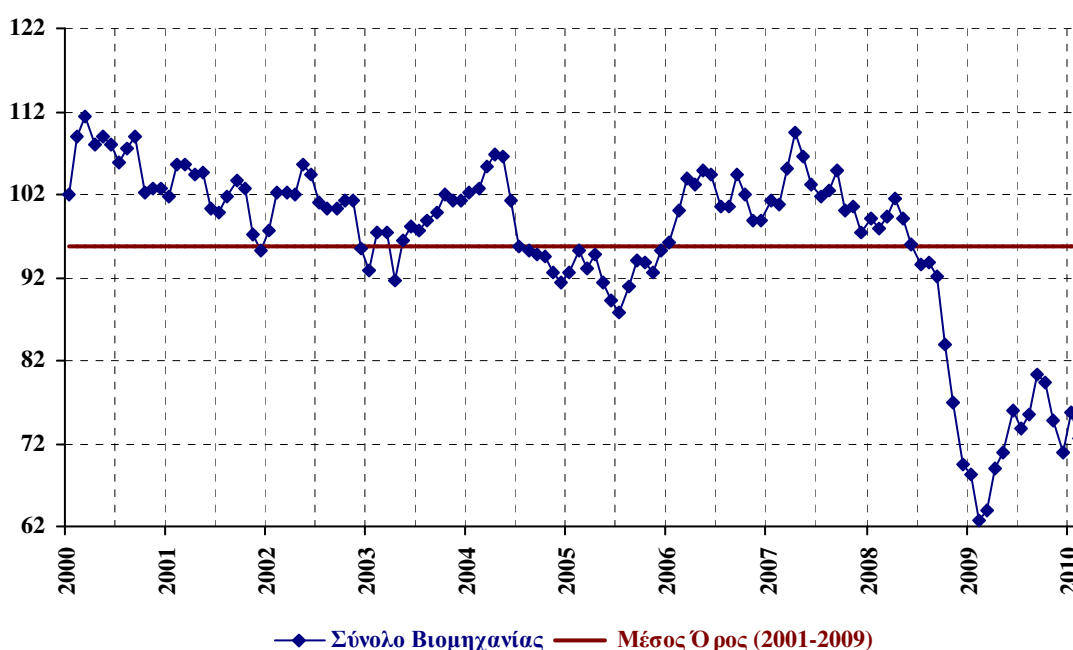
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

		2001-2009			Μ.Ο έτους							
		Min	Max	M.O	2005	2006	2007	2008	2009			
Βιομηχανία (1996-2006=100)		62,8	109,5	95,7	92,6	101,5	102,8	91,9	72,1			
		Φεβ-09	Απρ-07									
2009												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
68,2	62,8	63,8	68,9	70,9	76,0	73,8	75,5	80,4	79,4	74,8	71,0	
2010												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
75,8	72,6											

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

στ) Παρά τη συγκρατημένη υποχώρηση σε αρκετά στοιχεία δραστηριότητας τον Φεβρουάριο, οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** κινούνται ανοδικά, στους 4,2, μετά από την ιστορικά χαμηλή επίδοση του περασμένου μήνα (3,7 μήνες), ενώ και το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** διαμορφώνεται οριακά υψηλότερα, στο 68,7% (από 68,1%).

ζ) Ελαφρά κάθοδο καταγράφουν οι **προβλέψεις για την απασχόληση** του τομέα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -22 μονάδες (από -20), στη δυσμενέστερη επίδοση από τον προηγούμενο Μάρτιο. Μία στις τέσσερις επιχειρήσεις δηλώνουν απαισιόδοξες για την εξέλιξη της απασχόλησης του τομέα (από 23%), γεγονός που υποδηλώνει συνέχιση των απωλειών θέσεων εργασίας.

η) Σε σχέση με τις προβλέψεις για **τις τιμές των προϊόντων** το επόμενο τρίμηνο, αυτές δείχνουν άνοδο, αν και το σχετικό ισοζύγιο είναι οριακά μόνο θετικό στις +2 μονάδες (από +1).

Στους επιμέρους κλάδους, στα Κεφαλαιουχικά αγαθά σημειώνεται άνοδος των προσδοκιών, στα Ενδιάμεσα αγαθά οι προσδοκίες παραμένουν αμετάβλητες, ενώ στα Καταναλωτικά αγαθά καταγράφεται πτώση. Αναλυτικότερα:

Στα **Καταναλωτικά Αγαθά**, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών, μετά την άνοδο του περασμένου μήνα, επανέρχεται σε τροχιά υποχώρησης τον Φεβρουάριο και διαμορφώνεται στις 77,5 μονάδες (από 82,8 μονάδες), σε επίδοση όμως ανώτερη της αντίστοιχης περσινής (72,8 μονάδες). Από τα στοιχεία δραστηριότητας που συνδιαμορφώνουν το σχετικό δείκτη, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής περιορίζονται σημαντικά, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στις -13 μονάδες (από -10), ενώ αρνητική είναι και η εξέλιξη στις εκτιμήσεις για τα επίπεδα των παραγγελιών και της εγχώριας ζήτησης, με τον αντίστοιχο δείκτη να καταγράφει πτώση κατά 7 μονάδες και να σταθεροποιείται στις -36 μονάδες. Τα αποθέματα ωστόσο παραμένουν στα ίδια επίπεδα, με τέσσερις στις πέντε επιχειρήσεις να τα αξιολογούν ως κανονικά για την εποχή. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου επιδεινώνονται σημαντικά (στις -17 μονάδες από -4 το σχετικό ισοζύγιο), ενώ αρνητικές παραμένουν και οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες εξαγωγές. Αμετάβλητες, στις -18 μονάδες, είναι και οι προσδοκίες για την απασχόληση, ενώ οι τιμές δεν θα μεταβληθούν σημαντικά στο επόμενο τρίμηνο.

Άνοδο σχεδόν 4 μονάδων σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 66,7 μονάδες τον Φεβρουάριο, ύστερα από την πολύ χαμηλή επίδοση του Ιανουαρίου. Από τα στοιχεία δραστηριότητας του δείκτη, το έντονα αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων των παραγγελιών και της τρέχουσας ζήτησης αμβλύνεται τον Φεβρουάριο στις -50 μονάδες (από -63), στη χειρότερη ωστόσο επίδοση του τελευταίου επταμήνου, ενώ οριακή άνοδος καταγράφεται και στις προβλέψεις των επιχειρήσεων για την εξέλιξη της παραγωγής τους. Αρνητική επίδραση στο δείκτη ωστόσο έχουν οι εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων, αφού το σχετικό ισοζύγιο ανέρχεται στις +20 μονάδες (από +16), υποδηλώνοντας σχετική διόγκωση. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ελαφρά βελτίωση σημειώνουν οι προβλέψεις των επιχειρήσεων για τις

πωλήσεις του επόμενου διαστήματος, ενώ αντίθετα, τόσο οι προβλέψεις για την πορεία της απασχόλησης του κλάδου, όσο και εκείνες για την πορεία των εξαγωγών κινούνται πτωτικά: τα σχετικά ισοζύγια τους διαμορφώνονται στις -23 (από -17) και -15 (από +14) μονάδες αντίστοιχα. Σχετικά τέλος με τις τιμές, περιορίζεται σημαντικά το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν σταθερότητα από 89% σε 68%, ενώ διευρύνονται στο 24% των επιχειρήσεων (από 10%), όσοι πιστεύουν ότι οι τιμές θα μειωθούν.

Στα ίδια επίπεδα διατηρείται ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Ενδιάμεσα Αγαθά** μετά την άνοδο του Ιανουαρίου και διαμορφώνεται στις 69,5 μονάδες, επίδοση σημαντικά ανώτερη της αντίστοιχης περσινής (53,4 μονάδες), η οποία άλλωστε ήταν και μία από τις ιστορικά δυσμενέστερες του δείκτη. Οι εξελίξεις στα στοιχεία που επηρεάζουν άμεσα το δείκτη είναι άλλωστε μικτές: η πτώση των προβλέψεων για το επίπεδο της παραγωγής το επόμενο τρίμηνο (-3 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από +1), αλλά και οι ενισχυμένες εκτιμήσεις για διογκωμένα αποθέματα για την εποχή, σύμφωνα με το 36% των επιχειρήσεων (από 33%), αντισταθμίζονται από τη βελτίωση που καταγράφεται στις εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης, με το σχετικό δείκτη ωστόσο να παραμένει έντονα αρνητικός (-59 μονάδες από -67). Στα υπόλοιπα στοιχεία, σημαντική βελτίωση καταγράφεται στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες εξαγωγές των επιχειρήσεων, αλλά και τις προβλέψεις τους για την εξέλιξή τους. Αντίθετα, πτωτική είναι η τάση που χαρακτηρίζει τις προβλέψεις για τις προσεχείς πωλήσεις και την απασχόληση, με τις τελευταίες να καταγράφουν διαμορφώνονται στο χαμηλότερο επίπεδο από τον περσινό Απρίλιο (-30 μονάδες από -26). Οι ανοδικές προβλέψεις, τέλος, για το επίπεδο των τιμών ενισχύονται και το σχετικό ισοζύγιο επανέρχεται σε θετικά επίπεδα για πρώτη φορά μετά τον περασμένο Σεπτέμβριο (στις +7 μονάδες από -1), παρόλο που η ζήτηση συνεχίζει να εξασθενεί.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Σε πολύ χαμηλά επίπεδα το πρόγραμμα εργασιών, ιστορικά χαμηλό για το κλίμα στον τομέα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές σημειώνει τον Φεβρουάριο κατακόρυφη μείωση, διαμορφώνεται κατά 16 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, στις 48,5 μονάδες. Η επίδοση αυτή αποτελεί μία από τις ιστορικά χαμηλότερες επιδόσεις του κλάδου, τη χαμηλότερη της δεκαετίας του 2000 και είναι ενδεικτική της σοβαρότητας της κρίσης που πλήττει τον κλάδο το τελευταίο 1½ έτος. Η συνεχής πτώση του τελευταίου τριμήνου φανερώνει ότι ο τομέας έχει μπει και πάλι σε νέα φάση επιδείνωσης και κρίσης, αφού δεν κατάφερε να ανακάμψει μετά την έντονη υποχώρηση της δραστηριότητάς του προς τα τέλη του 2008. Από τα στοιχεία δραστηριότητας του δείκτη, εκείνο που συμβάλλει κυρίως στην πτώση του είναι η πολύ αρνητική εξέλιξη στις βραχυπρόθεσμες προβλέψεις των επιχειρήσεων για το επίπεδο προγράμματος των εργασιών τους, όπου το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διπλασιάζεται στις -63 μονάδες, τη χαμηλότερη επίδοση των τελευταίων τεσσάρων ετών. Και οι προβλέψεις για την απασχόληση όμως, παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα, στις -44 μονάδες, με τις μισές επιχειρήσεις (από 47%) να αναμένουν περαιτέρω επιδείνωση το επόμενο τρίμηνο. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας σταθεροποιούνται στο ένα έτος, όμως είναι φανερό ότι πρόκειται περισσότερο

για έργα τα οποία απλώς επεκτείνονται χρονικά, χωρίς δηλαδή να «επείγει» η ολοκλήρωσή τους. Σχετικά με τις τιμές, εντείνονται εκ νέου τον Φεβρουάριο οι αποπληθωριστικές προσδοκίες, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στη χαμηλότερη επίδοσή του μετά τον περσινό Απρίλιο, στις -35 μονάδες. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που κρίνει ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του «πέφτει» στο 6% (από 10%), με το 47% να προβάλλει ως σημαντικότερο εμπόδιο στην ομαλή διεξαγωγή της δραστηριότητάς του τη χαμηλή ζήτηση, το 34% την ανεπαρκή χρηματοδότηση, το 5% τις μη ευνοϊκές καιρικές συνθήκες και ένα 7% τη γενική οικονομική κατάσταση, τις μεγάλες εκπτώσεις κατά τις δημοπρατήσεις έργων, αλλά και την αναμονή για έργα του ΕΣΠΑ.

Η μεγάλη υποχώρηση των προσδοκιών του τομέα τον Φεβρουάριο οφείλεται περισσότερο στην εκτεταμένη πτώση στα Δημόσια Έργα, όμως έντονη είναι και η επιδείνωση στις Ιδιωτικές Κατασκευές. Αναλυτικότερα:

Στις **Ιδιωτικές Κατασκευές**, συνεχίζεται η τάση υποχώρησης που ξεκίνησε τον Ιανουάριο, μετά από μια περίοδο ήπιας ανόδου από τον Ιούλιο και μετά. Έτσι, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών υποχωρεί κατά 9 μονάδες τον Φεβρουάριο και διαμορφώνεται στις 46,1 μονάδες, στη δυσμενέστερη επίδοση μετά τον περσινό Ιούνιο, αλλά ανώτερη σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή τιμή του (31,9 μονάδες). Η εξέλιξη αυτή εκπορεύεται κατά κύριο λόγο από την καταβάρθρωση των προσδοκιών στις κατασκευές Κατοικιών. Από τα επιμέρους μεγέθη, όλα καταγράφουν σοβαρή επιδείνωση: οι προβλέψεις για το επίπεδο προγράμματος των εργασιών εντείνονται, με επτά στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένουν πτώση (από 49%), ενώ ακόμα πιο αρνητική είναι η πορεία του ισοζυγίου προβλέψεων για την απασχόληση, το οποίο διαμορφώνεται στις -41 μονάδες (από -39). Πτωτικά κινούνται και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών, στις -22 μονάδες, ενώ και οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται στους 7 (από 8). Σχετικά με τις τιμές, οι προσδοκίες αποκλιμάκωσης ενισχύονται περαιτέρω, με το 45% των επιχειρήσεων να αναμένει πτώση (από 31%) και καμία επιχείρηση να μην προβλέπει άνοδο (από 2%). Τέλος περιορίζεται στο 12% των επιχειρήσεων (από 18%), το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία της δραστηριότητάς τους, με το 55% να προβάλλει τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο και το 21% τις δυσκολίες στη χρηματοδότηση.

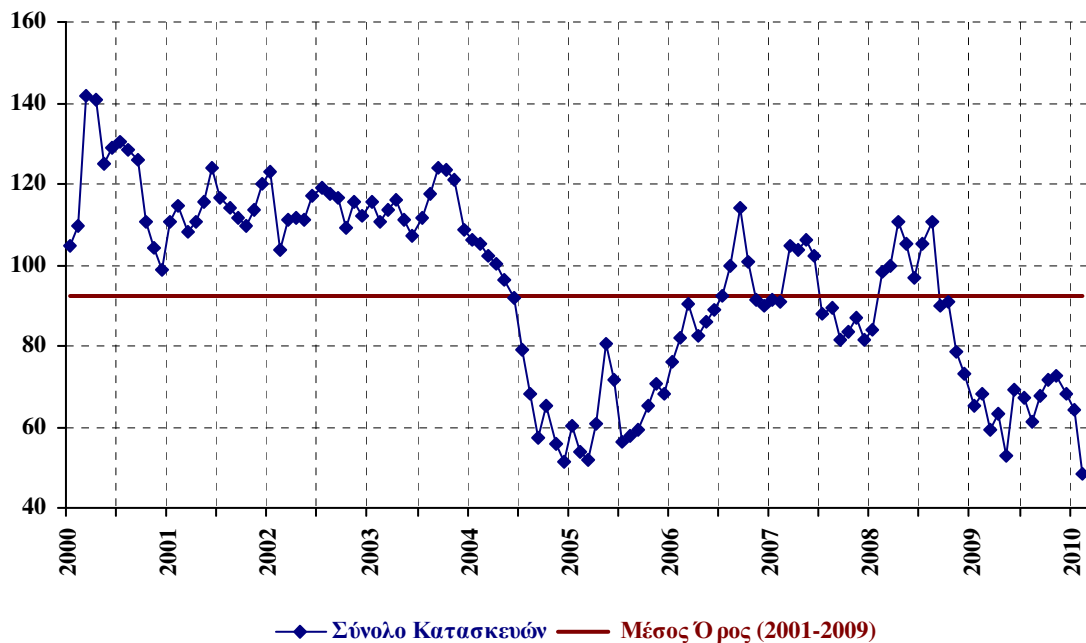
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

				2001-2009		Μ.Ο έτους					
		Min	Max	Μ.Ο		2005	2006	2007	2008	2009	
Κατασκευές (1996-2006=100)		48,5	123,8	92,4		63,0	91,1	92,5	95,3	65,5	
		Φεβ-10	Σεπτ-03								
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
65,0	68,3	59,1	63,0	52,8	69,0	67,4	61,5	67,6	71,6	72,4	68,1
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
64,1	48,5										

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων** σημειώνει επίσης κατακόρυφη πτώση τον Φεβρουάριο, υποχωρώντας για τρίτο συνεχή μήνα και διαμορφώνεται στις 49,6 μονάδες (από 68,8 μονάδες), στη χαμηλότερη επίδοση των τελευταίων 5 ετών. Η επιδείνωση είναι εμφανής σε όλα τα στοιχεία δραστηριότητας: το ισοζύγιο των εκτιμήσεων των επιχειρήσεων σχετικά με την τρέχουσα πορεία των εργασιών τους περιορίζεται κατά 22 μονάδες και διαμορφώνεται στις -53, ενώ η πτώση στις προβλέψεις του επιπέδου εργασιών των επιχειρήσεων υπερδιπλασιάζει το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο στις -63 μονάδες. Οι δυσμενείς αυτές εξελίξεις διατηρούν πολύ αρνητικές τις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, στις -46 μονάδες, καθώς πάνω από τις μισές οι επιχειρήσεις που αναμένουν περαιτέρω μείωσή της το επόμενο διάστημα (από 48%). Το ότι οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας διευρύνονται στους 14,9 (από 12,4) δεν αξιολογείται ως στοιχείο βελτίωσης, αφού εκφράζει περισσότερο χρονική παράταση των έργων, ενώ σε σχέση με τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες επικρατούν και πάλι, σύμφωνα με το 42% των επιχειρήσεων (από 38%), με μόλις το 12% να προβλέπει ανάκαμψη των τιμών (από 17%). Η δυσαρέσκεια των επιχειρήσεων του κλάδου πάντως αποτυπώνεται και στο μηδενικό σχεδόν ποσοστό που δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία (2% από 6%), με το 43% να κρίνει ως σημαντικότερο εμπόδιο τη χαμηλή ζήτηση, το 41% την ανεπαρκή χρηματοδότηση, το 6% τις καιρικές συνθήκες και το 7% λόγους που συνδέονται με την καθυστέρηση στην υλοποίηση έργων από το ΕΣΠΑ, τις εκπτώσεις κατά τις δημοπρατήσεις έργων και την επικρατούσα οικονομική κατάσταση.

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Δυσμενέστερες οι προσδοκίες, ακόμα πιο υποτονική η πορεία της ζήτησης

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο **Λιανικό Εμπόριο** υποχωρούν και τον Φεβρουάριο, φθάνοντας έτσι τους τέσσερις μήνες συνεχούς υποχώρησης. Διαμορφώνονται στις 71,6 μονάδες (από 75,3), στη χαμηλότερη επίδοση μετά τον Απρίλιο του 2009, κατά 10 όμως μονάδες υψηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση. Παρά τις εκπτώσεις, δεν φαίνεται να έλαβε χώρα σημαντικό ύψους ρευστοποίηση αποθεμάτων με αποτέλεσμα αυτά να παραμένουν διογκωμένα και το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +12 μονάδες (από +13). Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις τους είναι υποτονικές, καθώς διευρύνεται στο 53% το ποσοστό που τις αξιολογεί ως χαμηλότερες σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Το ίδιο συμβαίνει με τις προβλέψεις για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου, με το σχετικό ισοζύγιο να περιορίζεται κατά 10 μονάδες, στις -26 μονάδες, τη χειρότερη επίδοση εδώ και ένα χρόνο. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω εξελίξεων, ακόμα χαμηλότερες θα είναι οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές (στις -27 μονάδες), ενώ παρά την ασθενική πορεία της ζήτησης, το ισοζύγιο της απασχόλησης διατηρεί το θετικό του πρόσημο, συνεισφέροντας με νέες θέσεις εργασίας στην ελληνική οικονομία. Τέλος, η μείωση τιμών θα συνεχιστεί, αν και τα 2/3 προβλέπουν σταθερές τιμές στο επόμενο τρίμηνο.

Σε κλαδικό επίπεδο, με εξαίρεση τα Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση, όπου σημειώνεται άνοδος προσδοκιών, στους υπόλοιπους κλάδους καταγράφεται μείωση. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** επιδεινώνεται για τρίτο μήνα και διαμορφώνεται στις 89,1 μονάδες (από 94,9), σε επίδοση ελαφρώς χαμηλότερη της αντίστοιχης περσινής (91,1 μονάδες). Η εξέλιξη του δείκτη εκπορεύεται από τη σημαντική εξασθένηση των θετικών εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις (από +23 σε +9 το σχετικό ισοζύγιο), αλλά και την εξάλειψη των θετικών προβλέψεων για την πορεία τους στο επόμενο τρίμηνο (στο -1 από +25). Πάντως κατά τον Φεβρουάριο σημειώθηκε ρευστοποίηση αποθεμάτων στον κλάδο, με το ισοζύγιο να μειώνεται κατά 19 μονάδες και να γίνεται αρνητικό, υποδηλώνοντας δηλαδή χαμηλότερα επίπεδα του κανονικού. Παρόλ' αυτά όμως οι παραγγελίες προς τους προμηθευτές θα μειωθούν κι' άλλο, καθώς τρεις στις 10 επιχειρήσεις αναμένουν μείωση (από δύο στις 10 τον Ιανουάριο), ενώ η αυξητική τάση της απασχόλησης αποδυναμώνεται ελαφρά: το 32% των επιχειρήσεων προβλέπει άνοδο στο επόμενο τρίμηνο (από 44% όμως τον Ιανουάριο). Τέλος οι επιχειρήσεις που προβλέπουν άνοδο τιμών το επόμενο διάστημα υπερτερούν ελαφρά όσων αναμένουν πτώση.

Τα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση** είναι ο μόνος κλάδος στον οποίο καταγράφεται αναθέρμανση των επιχειρηματικών προσδοκιών τον Φεβρουάριο, με το σχετικό δείκτη να αυξάνεται κατά 9 μονάδες και να επανέρχεται κοντά στην επίδοση Δεκεμβρίου, στις 94,6 μονάδες, ανώτερη μάλιστα από την αντίστοιχη περσινή (91,2 μονάδες). Από τα επιμέρους μεγέθη, με εξαίρεση τις προσδοκίες για την απασχόληση, όπου το αρνητικό ισοζύγιο διευρύνεται στις -20 μονάδες (από -12), τα υπόλοιπα στοιχεία καταγράφουν βελτίωση: στα αποθέματα σημειώνεται μικρή αποκλιμάκωση, η οποία εκπορεύεται από την άνοδο των

πωλήσεων κατά την περίοδο των εκπώσεων. Αλλά και οι προβλέψεις για τι πωλήσεις ενισχύονται σημαντικά, με μία στις τέσσερις επιχειρήσεις να προσδοκούν περαιτέρω άνοδο (από 11%). Η αναθέρμανση της ζήτησης αντανακλάται στις παραγγελίες προς τους προμηθευτές το επόμενο διάστημα που αναμένεται να ενισχυθούν, ενώ σε σχέση με τις τιμές, εννιά στις δέκα επιχειρήσεις αναμένουν σταθερότητα (από 78%).

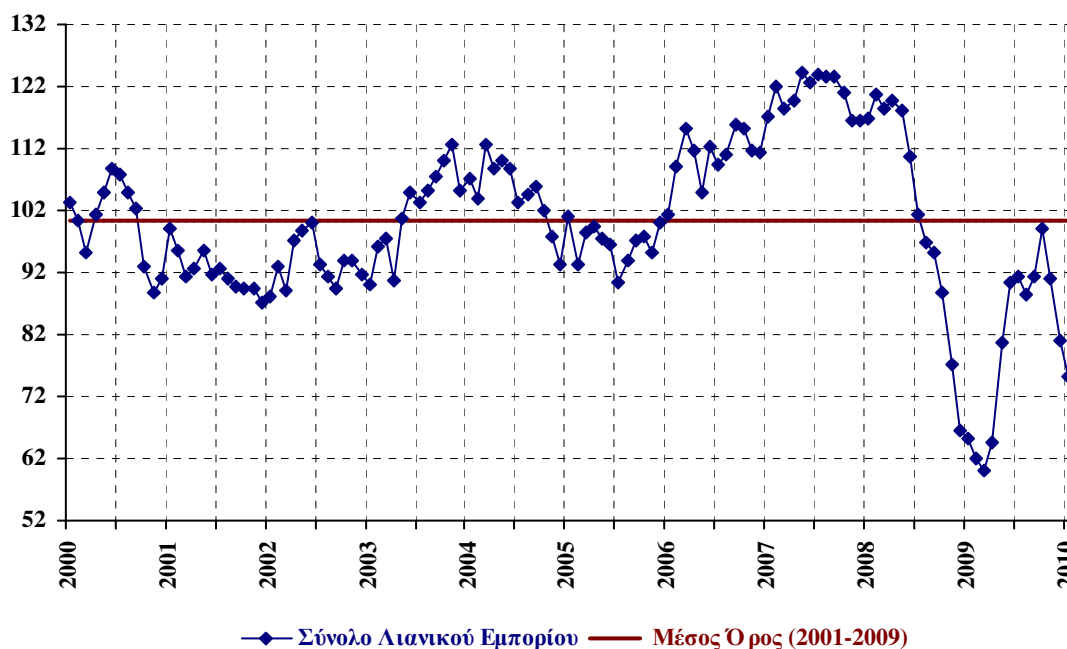
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

				2001-2009		Μ.Ο έτους					
		Min	Max	Μ.Ο		2006	2007	2008	2009	2009	
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		60,2	124,3	100,4		110,8	120,8	102,5	80,7	80,5	
		Μαρ-09	Μαι-07								
2009											
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	N	Δ
65,3	61,9	60,2	64,5	80,7	90,4	91,4	88,5	91,4	99,0	91,1	81,0
2010											
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	N	Δ
75,3	71,6										

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού**, οι επιχειρηματικές προσδοκίες υποχωρούν ήπια, και διαμορφώνονται στις 62,3 μονάδες, σε επίδοση λίγο υψηλότερη της αντίστοιχης περσινής (57,9 μονάδες). Οι επιχειρήσεις στη συντριπτική τους πλειονότητα (83% από 56%) εκτιμούν ότι οι πωλήσεις τους το τελευταίο διάστημα έχουν μειωθεί, με τις ελπίδες ανάκαμψης των πωλήσεων να μετατίθενται στο άμεσο μέλλον, παρόλο που το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αρνητικό, στις -4 μονάδες (από -16). Τα αποθέματα αποκλιμακώνονται ως ένα βαθμό και ο

σχετικός δείκτης κινείται στις +15 μονάδες (από +27). Το γεγονός αυτό δεν οδηγεί όμως σε άνοδο των παραγγελιών προς τους προμηθευτές (-26 μονάδες από -11), ενώ σταθερά αρνητικό είναι το ισοζύγιο απασχόλησης. Τέλος, οι προβλέψεις αποκλιμάκωσης των τιμών μπορεί να μετριάζονται, αλλά συντηρούν την πτωτική πορεία τους.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά** υποχωρούν για τέταρτο μήνα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 53,6 μονάδες (από 59,3), στο χειρότερο επίπεδο μετά τον περσινό Μάρτιο, αν και υψηλότερα του Φεβρουαρίου του 2009 (24,3 μονάδες). Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, το ισοζύγιο για τις τρέχουσες πωλήσεις παραμένει πολύ χαμηλό, στις -50 μονάδες, ενώ και προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις επιδεινώνονται: το σχετικό ισοζύγιο υποχωρεί στις -61 μονάδες (από -47), στη δυσμενέστερη επίδοση εδώ και ένα έτος. Ταυτόχρονα έχουν διογκωθεί αρκετά τα αποθέματα, επηρεάζοντας τις παραγγελίες προς προμηθευτές, όπου επτά στις δέκα επιχειρήσεις αναμένουν και νέα μείωση. Πάντως περιορίζεται το ποσοστό των επιχειρήσεων που βλέπει και νέα πτώση της απασχόλησης (στο 28% από 38% τον προηγούμενο μήνα), καθώς συνεχίζονται οι περικοπές θέσεων εργασίας, ενώ το ελαφρώς αρνητικό ισοζύγιο σε όρους τιμών διατηρείται.

Στα **Πολυκαταστήματα**, μετά την άνοδο των προσδοκιών τον προηγούμενο μήνα, τον Φεβρουάριο ο κλάδος ακολουθεί την τάση των περισσότερων από τους υπόλοιπους κλάδους και υποχωρεί, κατά 14 σχεδόν μονάδες, στις 109,8 μονάδες, τη χαμηλότερη επίδοση του τελευταίου πενταμήνου και χαμηλότερη της αντίστοιχης περσινής (119,5 μονάδες). Οι τρέχουσες πωλήσεις εξακολουθούν πάντως να εκτιμώνται ως ικανοποιητικές από την πλειονότητα των επιχειρήσεων του κλάδου (64%), παρόλο που τα αποθέματα αξιολογούνται ως αυξημένα από περισσότερες επιχειρήσεις (16% έναντι 0% τον Ιανουάριο), εξέλιξη άλλωστε αναμενόμενη ύστερα από την κατακόρυφη αποκλιμάκωση του προηγούμενου μήνα. Τόσο ως προς τις πωλήσεις το επόμενο τρίμηνο, όσο και ως προς το επίπεδο των παραγγελιών προς προμηθευτές, οι προβλέψεις ανόδου περιορίζονται, με τα σχετικά ισοζύγια να παραμένουν όμως θετικά, στις +11 και +30 μονάδες αντίστοιχα. Ως προς τις θέσεις εργασίας του κλάδου, ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις +14 μονάδες, όπως και τον προηγούμενο μήνα, ενώ σε σχέση με τις τιμές, οι πληθωριστικές προσδοκίες διατηρούνται, αν και είναι ελαφρώς εξασθενημένες (από 48% σε 34%).

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: *Νέα υποχώρηση κλίματος, περαιτέρω πτώση της ζήτησης*

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** υποχωρεί για τέταρτο μήνα και διαμορφώνεται στις 63,1 μονάδες (από 67,2), στη χαμηλότερη επίδοση από τον Ιανουάριο του 2009. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους παραμένουν έντονα αρνητικές, με το σχετικό ισοζύγιο να διατηρείται στη δυσμενή επίδοση των -24 μονάδων. Το ίδιο συμβαίνει και με τις προβλέψεις για τη μελλοντική εξέλιξη της ζήτησης, με μία στις τρεις επιχειρήσεις και πάλι να αναμένει περαιτέρω μείωση. Το μέγεθος ωστόσο που σημειώνει έντονη κάμψη και επηρεάζει αρνητικά το δείκτη είναι οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα ζήτηση, όπου το σχετικό ισοζύγιο «πέφτει» στις -27 μονάδες (από -10), τη χαμηλότερη επίδοση των τελευταίων 12 μηνών. Οι δυσμενείς εκτιμήσεις για τη ζήτηση

φαίνεται να επηρεάζουν και τις προβλέψεις για την απασχόληση, οι οποίες επιδεινώνονται για τέταρτο μήνα, με το 35% των επιχειρήσεων να προβλέπει υποχώρηση (από 30%) και μόλις το 9% να αναμένει άνοδο. Οι τιμές διατηρούν την πτωτική τους πορεία, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στις -8 με -6 μονάδες το τελευταίο πεντάμηνο. Τέλος, στα ίδια σχεδόν επίπεδα διατηρείται και το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει λειτουργία χωρίς εμπόδια (28%), με το 38% να αναφέρει την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο πρόσκομμα στη δραστηριότητά του, το 14% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 17% παράγοντες που συνδέονται πρωτίστως με τη γενική οικονομική κατάσταση, αλλά και τις πρόσφατες κινητοποιήσεις των αγροτών, τα προβλήματα ρευστότητας των πελατών κ.α.

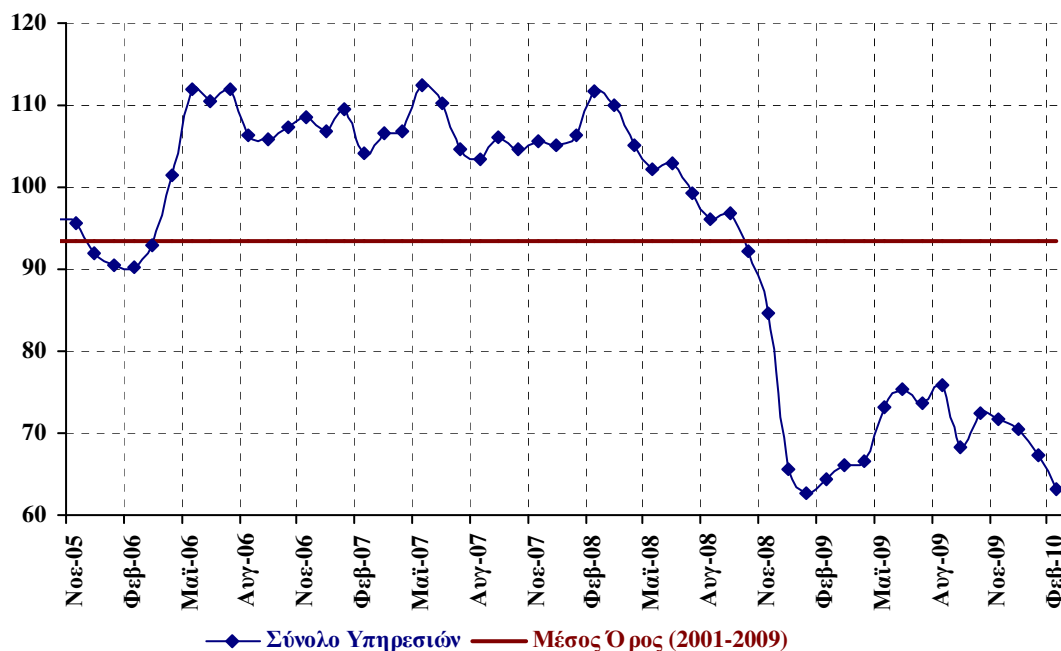
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

				2001-2008			Μ.Ο έτους				
		Min	Max	Μ.Ο			2005	2006	2007	2008	2009
Υπηρεσίες (1998-2006=100)		62,6	122,5	93,4			93,6	103,7	106,6	97,8	70,1
		Ιαν-09	3 ^ο τριμ 01								
2008											
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
62,6	64,5	66,0	66,7	73,2	75,3	73,7	75,8	68,4	72,4	71,8	70,6
2009											
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
67,2	63,1										

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

**Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)**

Πηγή: IOBE

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Κάμψη για πέμπτο μήνα παρουσιάζουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 65,4 μονάδες (από 69 μονάδες), σε επίδοση ωστόσο ανώτερη από την αντίστοιχη περσινή (57,7 μονάδες). Τα περισσότερα μεγέθη δραστηριότητας επιδεινώνονται, με εξαίρεση ίσως τη μικρή άμβλυση των προσδοκιών για την απασχόληση του κλάδου, καθώς ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις -18 μονάδες (από -24). Σε σχέση όμως με την τρέχουσα κατάστασή τους, το 38% διατυπώνει τη δυσαρέσκεία του και την πτωτική πορεία των εργασιών του (από 34%). Ακόμα πιο αρνητικός είναι ο δείκτης της τρέχουσας ζήτησης (στις -28 μονάδες από -25), αλλά και ο αντίστοιχος δείκτης για τις προβλέψεις των επιχειρήσεων σχετικά με τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή της, όπου μόλις το 9% (από 16%) αναμένει ανάκαμψη και το 30% πτώση. Σε σχέση με τις τιμές του κλάδου, η συντριπτική πλειονότητα (83% έναντι 72%) προβλέπει σταθεροποίηση, ενώ τέλος, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι δεν αντιμετωπίζουν εμπόδια στη λειτουργία τους περιορίζεται στο 17% (από 29%), με την ανεπάρκεια ζήτησης (66%) και κεφαλαίων κίνησης (11%) να προβάλλονται ως τα βασικότερα προσκόμματα στην επιχειρηματική λειτουργία.

Πτώση στις επιχειρηματικές προσδοκίες καταγράφεται και στα **Τουριστικά Πρακτορεία**, μετά τη συνεχή βελτίωση των τεσσάρων προηγούμενων μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 14 μονάδες χαμηλότερα, στις 65,5 μονάδες, σε επίδοση όμως και πάλι ανώτερη από την αντίστοιχη περσινή (57 μονάδες). Η εξασθένηση των προσδοκιών εκπορεύεται από όλα τα στοιχεία που συνδιαμορφώνουν το δείκτη: οι τρέχουσες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων, τόσο για την κατάστασή τους το τελευταίο τρίμηνο, όσο και για τη ζήτηση περιορίζονται σημαντικά, με τα σχετικά ισοζύγια να διαμορφώνονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, στις -53 (από -35) και -37 (από -18) μονάδες αντίστοιχα. Όμως και οι προβλέψεις για την απασχόληση υποδηλώνουν πτώση το επόμενο διάστημα, αφού μόλις το 5% αναμένει άνοδο (από 12%) και 21% μείωση (από 18%). Ο δείκτης προβλέψεων των τιμών δεν μεταβάλλεται, με τις αποπληθωριστικές προσδοκίες να κυριαρχούν κατά 11 μονάδες έναντι των προβλέψεων ανόδου και 4 στις 5 επιχειρήσεις να αναμένουν σταθερότητα το επόμενο διάστημα. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που κρίνει ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στην επιχειρηματική του λειτουργία παραμένει στο πολύ χαμηλό 5%, με το 47% να κρίνει την ανεπάρκεια ζήτησης και κεφαλαίων κίνησης (25%) ως βασικότερα προσκόμματα στη δραστηριότητα των επιχειρήσεων, ενώ ένα σημαντικό 18% επισημαίνει παράγοντες όπως η γενική οικονομική κατάσταση, η γραφειοκρατία και οι πρόσφατες απεργίες και κινητοποιήσεις.

Στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), καταγράφεται ελαφρά υποχώρηση των προσδοκιών για τρίτο μήνα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 72,5 μονάδες (από 74,4), επίδοση ωστόσο σημαντικά ανώτερη της αντίστοιχης περσινής (51,8 μονάδες). Οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση της επιχείρησης εξαλείφονται στη +1 μονάδα (από +13), ενώ αντίθετα οι αρνητικές εκτιμήσεις για τη ζήτηση ενισχύονται στις -13 μονάδες (από -11). Πάντως οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης το επόμενο διάστημα είναι ουδέτερες, καθώς οι περισσότεροι δεν βλέπουν κάποια μεταβολή στο επόμενο τρίμηνο. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, ελαφρά βελτίωση καταγράφεται στις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, όπου επτά στις δέκα επιχειρήσεις προσδοκούν σταθερότητα (από έξι στις δέκα τον Ιονουάριο). Οι πληθωριστικές πιέσεις του κλάδου δεν εξασθένησαν σημαντικά ούτε κατά τη διάρκεια της περσινής κρίσης, ενώ τον

Φεβρουάριο μία στις τέσσερις επιχειρήσεις προβλέπει νέα άνοδο τιμών (από 35%) και 8% πτώση (από 3%). Τέλος, μία στις τέσσερις επιχειρήσεις δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία, ενώ η χαμηλή ζήτηση (28%) και άλλοι παράγοντες που συνδέονται με την ευρύτερη οικονομική κατάσταση (17%) αναφέρονται ως σημαντικότερα εμπόδια από τις υπόλοιπες.

Ήπια κάμψη των προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες** (εταιρίες συμβούλων, διαφημιστικές και άλλες υπηρεσίες προς επιχειρήσεις κτλ) καταγράφεται τον Φεβρουάριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 68,3 μονάδες (από 70,6), σε καλύτερη επίδοση πάντως σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή (57,6 μονάδες). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα των επιχειρήσεων βελτιώνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να περιορίζεται κατά 5 μονάδες, στις -16 μονάδες, ενώ και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση παραμένουν στα ίδια επίπεδα, με τάση ήπιας βελτίωσης (στις -8 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Αλλαγή τάσης καταγράφεται όμως στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση, όπου το ποσοστό που βλέπει άνοδο περιορίζεται στο 26% (από 39%) και το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται στις -10 μονάδες (από +6). Σχετικά με την απασχόληση του κλάδου, το 1/3 αναμένει και πάλι πτώση και το ¼ άνοδο, ενώ ως προς τις τιμές, ένα ενισχυμένο 28% αναμένει πτώση (από 15% τον προηγούμενο μήνα). Τέλος, η ανεπάρκεια ζήτησης και κεφαλαίων κίνησης (24% και 21% αντίστοιχα), αλλά και η τρέχουσα οικονομική κατάσταση και η ανεπάρκεια των θεσμών και η γραφειοκρατία (24%) αναφέρονται ως τα βασικότερα προσκόμματα λειτουργίας από τις επιχειρήσεις.

Πολύ αρνητική είναι η πορεία των επιχειρηματικών προσδοκιών και στον κλάδο **Υπηρεσιών Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού**, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις 50,4 μονάδες, σε επίδοση σημαντικά χαμηλότερη της αντίστοιχης περσινής (71,8 μονάδες). Τρεις στις πέντε επιχειρήσεις (από τέσσερις στις πέντε τον Ιανουάριο) εκτιμούν ότι η τρέχουσα δραστηριότητά τους δεν έχει μεταβληθεί σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ μία στις τέσσερις εκτιμά πτώση (από 15%). Αυξημένο εμφανίζεται και το ποσοστό εκείνων που κρίνουν μειωμένη την τρέχουσα ζήτηση (52% έναντι 44%), ενώ και σε σχέση με την άμεση εξέλιξή της, ο σχετικός δείκτης προβλέψεων έχει επίσης επιδεινωθεί στις -38 μονάδες (από -31). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για την προοπτικές της απασχόλησης του κλάδου παραμένουν στα ίδια, δυσμενή επίπεδα, με τις μισές επιχειρήσεις να αναμένουν σταθερότητα και το 44% πτώση. Ως προς τις τιμές, εννιά στις δέκα επιχειρήσεις προβλέπουν σταθερότητα, ενώ το πολύ υψηλό 55% των επιχειρήσεων επισημαίνει και πάλι την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικό εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία του, ενώ ακολουθεί για ακόμη μια φορά η ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης (18%).

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010

Έντονη επιδείνωση των προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης σημειώνει και νέα μείωση τον Φεβρουάριο, για τέταρτο μήνα και διαμορφώνεται στις -51 μονάδες, τέσσερις μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με τον Ιανουάριο, στη χαμηλότερη επίδοση από τον περασμένο Απρίλιο, αλλά υψηλότερα από την αντίστοιχη περσινή. **Οι καταναλωτές διακατέχονται από ισχυρή αβεβαιότητα για το εύρος, την έκταση και τις επιπτώσεις των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής τα οποία αναμένεται να εφαρμοσθούν και θα επηρεάσουν το εισόδημά τους. Οι σχετικές συζητήσεις αλλά όχι τελικές αποφάσεις, προεξοφλούνταν ήδη αρνητικά στις προσδοκίες των καταναλωτών, ωστόσο η οριστικοποίησή τους ενδεχομένως να οδηγήσει σε ταχύτερη προσαρμογή στα νέα δεδομένα.** Ο σχετικός δείκτης στην Ελλάδα παραμένει σημαντικά χαμηλότερα των αντίστοιχων ευρωπαϊκών, οι οποίοι κινούνται στις -14 και -17 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη, ενώ η τρέχουσα επίδοση κατατάσσει τους Έλληνες καταναλωτές ως τους πλέον απαισιόδοξους ανάμεσα στους υπόλοιπους Ευρωπαίους. Η πτώση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Φεβρουάριο προέρχεται από επιδείνωση όλων των επιμέρους δεικτών, εκτός της πρόθεσης για αποταμίευση, η οποία ενισχύεται ελαφρά. Τη μεγαλύτερη πτώση παρουσιάζουν οι προβλέψεις της οικονομικής κατάστασης των νοικοκυριών το επόμενο 12μηνο, ενώ ενισχύονται και οι φόβοι για άνοδο της ανεργίας, με το σχετικό δείκτη να καταγράφει την ιστορικά υψηλότερη τιμή του. Αναλυτικότερα:

■ **Έντονη υποχώρηση των προβλέψεων της οικονομικής κατάστασης των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες καταγράφουν μεγάλη πτώση για τέταρτο μήνα, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -34 μονάδες (από -27). Μόλις ένα 8% (από 12%) των νοικοκυριών αναμένει ελαφρά ή αισθητή βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ πάνω από τους μισούς (53% έναντι 47%) προβλέπουν επιδείνωση ή σημαντική επιδείνωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης διαμορφώνονται στις -2 και -4 μονάδες αντίστοιχα.

■ **Ηπιότερη η επιδείνωση στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Οι προσδοκίες των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο επίσης επιδεινώνονται, κατά 3 μονάδες όμως, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -35 μονάδες. Το 16% των καταναλωτών (από 19%) αναμένει ελαφρά ή αισθητή βελτίωση, με το 56% (από 54%) να προβλέπει επιδείνωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη υποχωρούν ελαφρά στις -6 και -12 μονάδες αντίστοιχα.

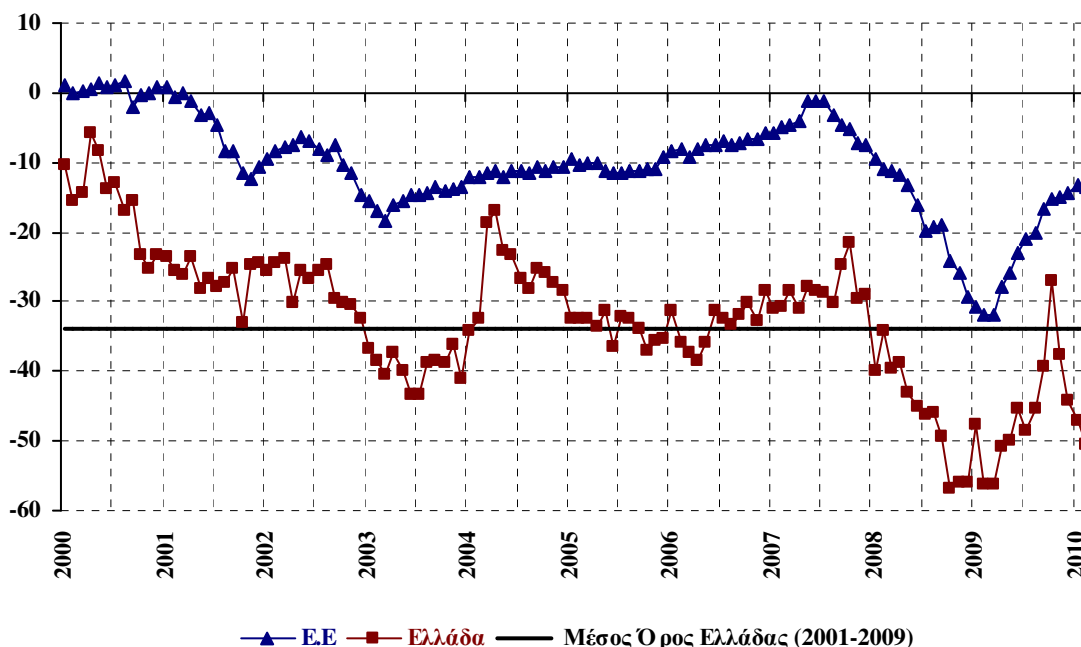
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			2001-2008			Μ.Ο έτους						
	Min	Max	M.O	2005	2006	2007	2008	2009				
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-11,5	-10,7	-7,5	-4	-17	-23				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13,1	-13,8	-9,0	-4,9	-18,1	-24,7				
Ελλάδα	-56,9 Οκτ-08	-16,9 Απρ-04	-34,0	-33,8	-33,3	-28,5	-46,0	-45,7				
2009												
	I	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	-30,6	-31,8	-31,9	-27,9	-25,9	-22,9	-21,0	-20,1	-16,7	-15,3	-15,1	-14,3
Ευρωζώνη	-30,5	-32,9	-34,2	-30,5	-28,2	-25,1	-23,1	-22,1	-19,1	-17,7	-17,3	-16,1
Ελλάδα	-47,6	-56,2	-56,2	-50,8	-50,0	-45,3	-48,5	-45,3	-39,4	-27,1	-37,6	-44,1
2010												
	I	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	-13,1	-13,5										
Ευρωζώνη	-15,8	-17,4										
Ελλάδα	-47,2	-50,5										

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

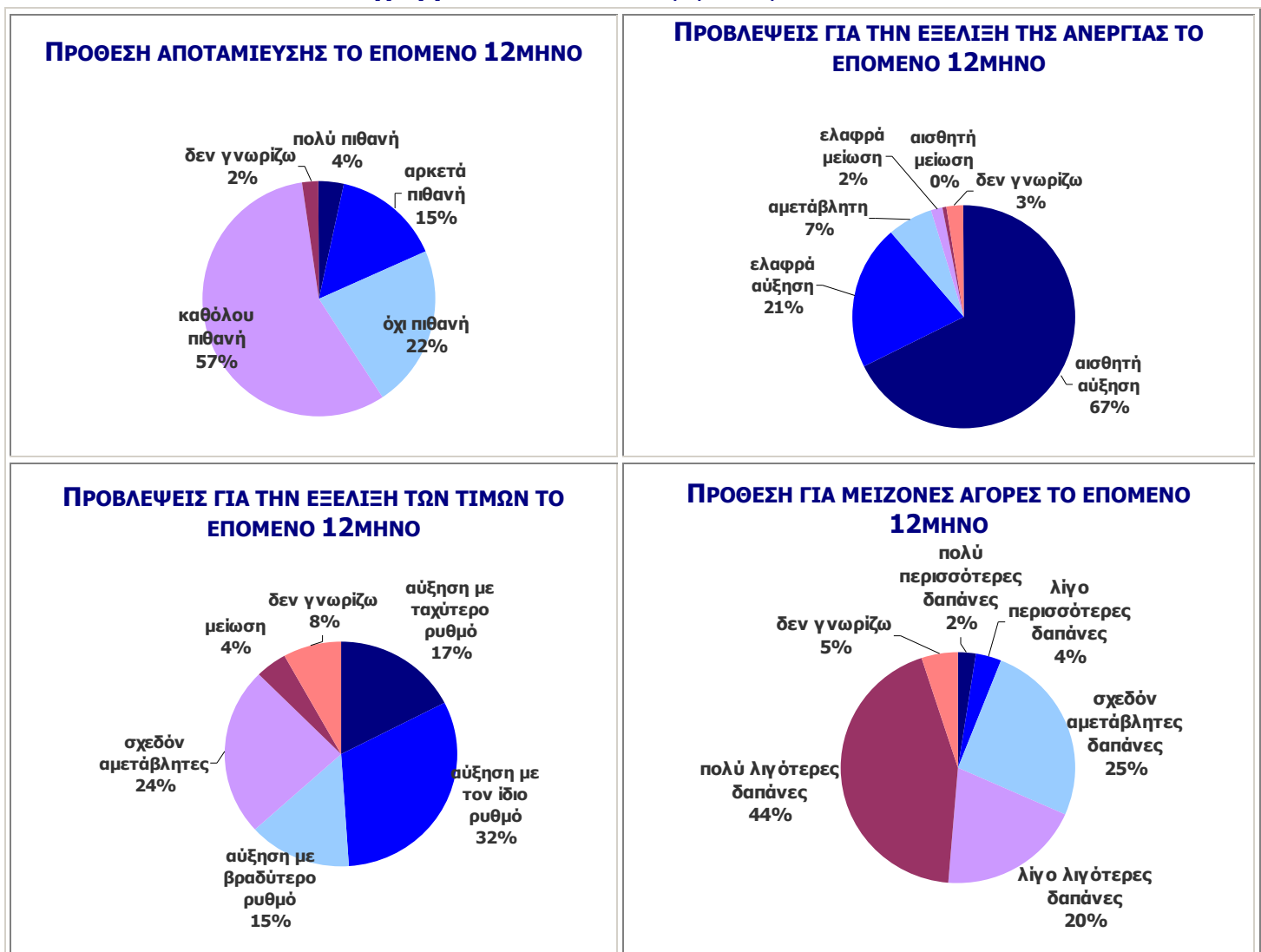

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

■ Ενισχύεται η πρόθεση για αποταμίευση

Η πρόθεση για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύεται κατά 3 μονάδες και διαμορφώνεται στις -56 μονάδες, παραμένοντας ωστόσο σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Από τους ερωτηθέντες καταναλωτές, το 19% (από 16%) κρίνει ως πιθανή ή πολύ πιθανή την αποταμίευση, ενώ το 79% (από 82%) δεν θεωρεί πιθανό να προβεί σε αποταμιεύσεις το επόμενο 12-μηνο. Στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, οι αντίστοιχοι δείκτες διαμορφώνονται στις -5 και -7 μονάδες αντίστοιχα.

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών

Πηγή: IOBE

■ Δυσμενέστερες οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες, προδίδουν τον έντονο φόβο των καταναλωτών για απώλειες θέσεων εργασίας και καταγράφουν την ιστορικά υψηλότερη επίδοσή τους, με το σχετικό δείκτη να φθάνει τις +77 μονάδες (από +70) και τη συντριπτική πλειονότητα των καταναλωτών (89% από 85%) να

αναμένει ελαφρά ή αισθητή ενίσχυση της ανεργίας το επόμενο 12-μηνο. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις +41 και +47 μονάδες.

■ **Βελτίωση της πρόθεσης για μείζονες αγορές**

Μετά από ένα τρίμηνο συνεχούς υποχώρησης, τον Φεβρουάριο αλλάζει η τάση στην πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών, κ.λπ.) και ο σχετικός δείκτης ανέρχεται στις -45 μονάδες (από -52). Η μεταβολή αυτή ωστόσο προέρχεται από την άνοδο του ποσοστού που δηλώνουν ότι θα αφήσουν αμετάβλητες τις δαπάνες τους (25% από 22%) και όχι από τη διεύρυνση του ποσοστού που δηλώνει πως θα τις αυξήσει λίγο ή πολύ, το οποίο μειώνεται (6% από 8%). Στην ΕΕ και Ευρωζώνη, οι αντίστοιχοι δείκτες περιορίζονται οριακά στις -23 και -22 μονάδες αντίστοιχα.

■ **Αποκλιμακώνονται οι πληθωριστικές προσδοκίες**

Οι πληθωριστικές προσδοκίες τον Φεβρουάριο εξασθενούν, με το δείκτη εξέλιξης των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες να διαμορφώνεται στις +16 μονάδες (από +22), στα επίπεδα Δεκεμβρίου - Ιανουαρίου. Το 49% των νοικοκυριών (από 58%) προβλέπει πως οι τιμές θα αυξηθούν με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό, ενώ ένα 29% (από 23%) κρίνει ότι θα μείνουν σχεδόν αμετάβλητες ή θα μειωθούν. Σε ΕΕ και Ευρωζώνη, οι σχετικοί δείκτες ενισχύονται ελαφρά στις +5 και 0 μονάδες αντίστοιχα.

■ **Ελαφρά άνοδος του ποσοστού που «αποταμιεύει λίγο ή πολύ»**

Σε σχέση με την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, οι Έλληνες καταναλωτές δηλώνουν σε ποσοστό 27% (από 25%) ότι αποταμιεύουν λίγο ή πολύ, ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα» περιορίζεται ελαφρά στο 55% (από 57%). Το ποσοστό εκείνων που επισημαίνουν ότι έχουν χρεωθεί παραμένει χαμηλό αν και ελαφρώς αυξημένο, στο 9% (από 7%), ενώ εκείνοι που δηλώνουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους περιορίζονται στο 8% (από 10%).